

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Om Begrebet Ironi

Citation: Kierkegaard, Søren: "Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1", i Kierkegaard, Søren: *Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1*, udg. af Niels Jørgen Cappelørn; Joakim Garff; Johnny Kondrup; Alastair McKinnon; Finn Hauberg Mortensen, Søren Kierkegaard Forskningscenteret 1997 , s. I. Onlineudgave fra Søren Kierkegaards Skrifter: <https://tekster.kb.dk/text/sks-bi-txt-shoot-idae4bf7ce-75cb-4a35-a4ac-45c9281ac419.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Søren Kierkegaards Skrifter, Bd. 1

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. [Læs CC0-erklæringen](#)

Vi maae foreløbig erindre om, at Xenophon havde en *Hensigt* (og allerede det er en Mangel eller en besværlig Overflødighed¹), den nemlig, at vise, hvilken himmelraabende Uretfærdighed det var af Athenienserne at dømme Socrates fra Livet. Dette er nu ogsaa i besynderlig Grad lykkedes Xenophon, saa at man snarere skulde troe, at det var Xenophons Hensigt at bevise, at det var en Taabelighed eller en Feiltagelse af Athenienserne at fordømme Socrates; thi Xenophon forsvarer ham paa en Maade, hvorved Socrates gjøres ikke blot uskyldig, men aldeles ufarlig, saa man falder i den dybeste Forundring over, hvilken Dæmon der maa have forhexet Athenienserne i den Grad, at de har kunnet see Mere i ham end i hvilkensomhelst anden godmodig, snaksom og snurrig Patron, der hverken gjør Ondt eller Godt og ikke staaer noget Menneske i Veien, og mener det saa inderlig vel med den hele Verden, naar den blot vil høre paa hans Slaabrokspassiar. Og hvilken harmonia præstabilita i Galskab, hvilken høiere Eenhed i Vanvid hører der dog ikke til, at Plato og Athenienserne forene sig om at ihjelslaae og udødeliggjøre en saadan skikkelig Spidsborger? Det vilde jo være en Ironi over Verden uden Lige. Som det undertiden gaaer i en Disput, hvor netop Stridspunktet, ved at bringes paa en vis Spidse, begynder at interessere, at en tjenstvillig Trediemand nu godhedsfuldt paatager sig, for at forsone de stridende Magter, at føre hele Sagen tilbage paa en Trivialitet, saaledes maae omtrent Plato og Athenienserne være blevne tilmode ved Xenophons ireniske Indlæg. Xenophon har virkelig, ved at bortskjære alt det Farlige fra Socrates, tilsidst reduceret ham aldeles in absurdum, formodentlig til Vederlag for, at Socrates saa tidt gjorde det ved Andre.

-
1. Xenophon har havt saa megen Mistillid baade til Socrates og til Sandheden overhovedet, at han ikke har turdet lade Socrates gaae paa egen Haand, og derfor bestandig er tilrede med at indskjærpe, hvor ubilligt, hvor uretfærdigt det var af Athenienserne, hvor ganske anderledes det forekom ham.
(tilbage)